

Πριν από την έναρξη της εκδίκασης:

Α) Κατετέθη εκ μέρους του δικηγόρου Αθηνών Αλέξη Κούγια, και μετά την ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της «ΠΑΕ ΑΕΛ-ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΛΑΡΙΣΑΣ» πρόσθετη παρέμβαση ενώπιον της Επιτροπής, προς υποστήριξη της αίτησης της ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ, επικαλούμενη έννομο συμφέρον, συνιστάμενο στο ότι η παρεμβαίνουσα παραπάνω ΠΑΕ, ωφελείται εκ της τιμωρίας της ανάκλησης της άδειας και του υποβιβασμού της ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ, αναφορικά με την κατάκτηση εκ μέρους της μιας εκ των έξι (6) πρώτων θέσεων στο διενεργούμενο πρωτάθλημα της SUPER LEAGUE και ζήτησε την παραδοχή της. Εκ μέρους των πληρεξουσίων δικηγόρων της ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ ζητήθηκε η απόρριψη της πρόσθετης παρέμβασης με τον ισχυρισμό ότι το έννομο συμφέρον που επικαλείται η προσθέτως παρεμβαίνουσα ΠΑΕ είναι αβέβαιο και μελλοντικό. Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της ΠΑΕ ΟΣΦΠ εξέφρασαν την άποψη ότι πρέπει να γίνει δεκτή η πρόσθετη παρέμβαση της ΠΑΕ ΑΕΛ. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 80 του Κωδ. Πολ. Δικονομίας «Αν σε δίκη που εκκρεμεί μεταξύ άλλων, τρίτος έχει έννομο συμφέρον να νικήσει κάποιος διάδικος, έχει δικαίωμα ως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης να ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση για να υποστηρίξει τον διάδικο αυτόν». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι η πρόσθετη παρέμβαση που έχει ασκηθεί, στηριζόμενη στο άρθρο 80 του ΚΠολΔ, δεν έχει αυτοτελή και ανεξάρτητη ύπαρξη, αλλά παρακολουθηματικό χαρακτήρα, διότι ο παρεμβαίνων δεν εισάγει δική του αξίωση προς διάγνωση και απόφαση στην κύρια δίκη, αλλά προσέρχεται σε αυτή για να υποστηρίξει τις αιτήσεις κάποιου από τους αρχικούς διαδίκους. Δεν διευρύνει τα υποκειμενικά όρια της εκκρεμούς δίκης και δεν προσλαμβάνει την ιδιότητα του κυρίου διαδίκου, εκτός αν ανέλαβε τη δίκη κατ' άρθρο 85 ΚΠολΔ. Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι, εκτός των άλλων, απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση πρόσθετης παρέμβασης είναι η ύπαρξη εκκρεμούς δίκης.

Εξάλλου για το παραδεκτό της πρόσθετης παρέμβασης προαπαιτείται η συνδρομή εκτός των γενικών διαδικαστικών προϋποθέσεων που αφορούν το πρόσωπο του προσθέτως παρεμβαίνοντος και οι ειδικές προϋποθέσεις: α) της υπάρξεως εκκρεμούς δίκης όπως προαναφέρθηκε, β) της ιδιότητας του παρεμβαίνοντος ως τρίτου και γ) του εννόμου συμφέροντος του προσθέτως παρεμβαίνοντος. Περαιτέρω από τη διατύπωση του άρθρου 68 προκύπτει ότι το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι ατομικό, να αφορά δηλαδή ουσιαστικά δικαιώματα του διαδίκου, έννομο, δηλαδή να είναι άξιο δικαστικής προστασίας και επιπλέον άμεσο, να αναφέρεται δηλαδή σε υπαρκτές και όχι σε υποθετικές σχέσεις, επιπλέον δε η ανάγκη παροχής δικαστικής προστασίας να είναι ενεστώσα, να αφορά επομένως έννομες σχέσεις του παρόντος, όχι απλώς μελλοντικές ή ενδεχόμενες. Στην προκειμένη περίπτωση είναι σαφές ότι πράγματι το επικαλούμενο συμφέρον της προσφεύγουσας δεν είναι ενεστώς, αλλά μελλοντικό και αβέβαιο. Δεν είναι άμεσο, αφού δεν αναφέρεται σε υπαρκτή παρούσα κατάσταση και συνεπώς δεν παρίσταται ανάγκη παροχής δικαστικής προστασίας. Και τούτο διότι κατά το παρόν χρονικό διάστημα το πρωτάθλημα της SUPER LEAGUE περιόδου 2019-2020 βρίσκεται σε εξέλιξη, και επομένως δεν υφίσταται επικυρωμένη βαθμολογική κατάταξη, από την οποία ενδεχομένως να θεμελιώνεται το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας ΠΑΕ. Με βάση τα παραπάνω, η πρόσθετη παρέμβαση κρίνεται απαράδεκτη, και ομόφωνα η Επιτροπή αποφασίζει ότι πρέπει να απορριφθεί.

Β) Υπεβλήθη το αίτημα κατά τη συνεδρίαση της 10.01.2020 αναβολής με το αιτιολογικό ότι ο πληρεξούσιος δικηγόρος του Πολύχρονη Συγγελίδη βρίσκεται σε συνάντηση με στελέχη εταιρείας του εξωτερικού για την εξαγορά της OPEL και δεν δύναται να παρευρεθεί πριν των 11.00 ώρα.

Επί του θέματος αυτού η Επιτροπή έκρινε ομόφωνα ότι το αίτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί, δεδομένου ότι η ημέρα και ώρα της συνεδρίασης ήταν γνωστή από πολλών ημερών, επίσης επειδή ο χρόνος επιτόπιας ενημέρωσης των συνηγόρων θα επιτρέψει χρονικά την προσέλευση του δικηγόρου Κων/νου Χριστοδούλου.

Γ) Εκ μέρους της ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ υπεβλήθη αίτημα για την τήρηση μαγνητοφωνημένων πρακτικών της διαδικασίας, ισχυριζόμενοι ότι ναι μεν δεν τίθεται θέμα αμφισβήτησης της ορθής τήρησης των πρακτικών, αλλά λόγω της μείζονος σημασίας της υπόθεσης ζητούν την τήρηση μαγνητοφωνημένων πρακτικών.

Αναφορικά με το θέμα αυτό λεκτέα τα ακόλουθα. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής ορίζεται ότι: 1) «Με ευθύνη του Γραμματέα της Επιτροπής τηρούνται πρακτικά όλων των συνεδριάσεων.... 2) Στα πρακτικά καταχωρούνται ιδίως τα ονόματα και η ιδιότητα των παρισταμένων μελών, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, συνοπτικά τα θέματα που συζητήθηκαν, οι προτάσεις των Εισηγητών, οι απόψεις που διατυπώθηκαν, οι αποφάσεις που λήφθηκαν και οι τυχόν μειοψηφίες... 4) Ακριβή αποσπάσματα ή αντίγραφα των πρακτικών ή αποφάσεων της Επιτροπής εκδίδονται από τον Γραμματέα της και υπογράφονται από τον ίδιο και τον Πρόεδρο».

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ναι μεν δεν θεσπίζεται συγκεκριμένος υποχρεωτικός τρόπος τήρησης των πρακτικών, ότι η επιλογή του τρόπου τήρησης καταλείπεται στην ευχέρεια του οργάνου, αρκεί με την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων να εξυπηρετείται η απαίτηση των ενδιαφερομένων να λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου των συνεδριάσεων και των συζητηθέντων θεμάτων. Στην περίπτωση δε που η παραπάνω απαίτηση εκπληρώνεται δεν ενδιαφέρει η μέθοδος που ακολουθήθηκε για την τήρηση των πρακτικών, ούτε εκ της επιλογής επηρεάζεται το κύρος των αποφάσεων και βέβαια δεν συνιστά ουσιώδη τύπο της διαδικασίας. Σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι η επιλογή του τρόπου τήρησης των πρακτικών της Επιτροπής παγίως και μονίμως είναι της έγγραφης τήρησης, επιπλέον δε δεν υφίσταται η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή για την τήρηση των πρακτικών με ηλεκτρονικά μέσα, υποδομή που είναι σαφώς απαραίτητη και όπου εφαρμόζεται υπάρχει, για την ακριβή, υπεύθυνη και ασφαλή τήρηση των πρακτικών. Ούτε είναι δυνατόν, όπως εμμέσως πλην σαφώς ζητήθηκε να λάβει χώρα μαγνητοφώνηση πρακτικών, με «δύο μαγνητοφωνάκια» ιδιοκτησίας των καταγγελλομένων ΠΑΕ, όπως επροτάθη. Σημειώνεται ακόμα ότι και από τους αιτούντες δεν αμφισβητήθηκε η ορθή τήρηση των πρακτικών. Συμπληρωματικά πρέπει να λεχθεί ότι με βάση τα προβλεπόμενα από το άρθρο 6 του Εσωτερικού Κανονισμού, ρητά καθορίζεται ότι στα πρακτικά καταχωρούνται συνοπτικά τα θέματα που λήφθηκαν και οι τυχόν μειοψηφίες. Δεν αξιώνεται λοιπόν η ακριβής καταγραφή των διαλαμβανομένων κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, αλλά αρκεί μόνο η συνοπτική καταγραφή. Είναι συνεπώς εντελώς αδιάφορη η μέθοδος που επιλέγεται αφού ικανοποιείται η απαίτηση της συνοπτικής καταγραφής. Άλλωστε τα μαγνητικά αυτά μέσα καταγραφής δεν αποτελούν διοικητικά έγγραφα, ούτε σχέδια διοικητικών εγγράφων. Χρησιμοποιούνται μόνο για να διευκολυνθεί η κατάρτιση των πρακτικών της συνεδρίασης και φυσικά δεν επιτρέπεται τότε η χορήγηση αντιγράφων τους, γιατί τα μέσα αυτά αποτελούν ηχητική καταγραφή μιας όχι δημόσιας αλλά μυστικής συνεδρίασης.

Με βάση τα παραπάνω, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα τήρησης μαγνητοφωνημένων πρακτικών κατά πλειοψηφία (5-1). Το μέλος της Επιτροπής

Ειρήνη Μαρούπα εξέφρασε την άποψη ότι έπρεπε να επιτραπεί η τήρηση μαγνητοφωνημένων πρακτικών.

Δ) Υπεβλήθησαν αιτήματα (ενστάσεις) σχετικά με τη συμμετοχή της ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ στην ακροαματική διαδικασία, με την υποβολή έγγραφης αίτησης (10.01.2020) της ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ και ομοίας (10.01.2020) της ΠΑΕ ΠΑΟΚ με αίτημα την αποβολή της ΠΑΕ ΟΣΦΠ και επικουρικά μετά την ακρόαση των θέσεων της την αποβολή της, καθόσον όπως υποστήριξαν:

1) Η παρουσία της ΠΑΕ ΟΣΦΠ απαγορεύεται βάσει του άρθρου 8 του Εσωτερικού Κανονισμού της Ε.Ε.Α.

Σύμφωνα με τους ειδικότερα προβαλλόμενους ισχυρισμούς των καταγγελλομένων ΠΑΕ, οι ρυθμίσεις του άρθρου 8 του Εσωτερικού Κανονισμού της Ε.Ε.Α. δεν προβλέπουν κατά την άσκηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης από τον ενδιαφερόμενο την κλήση και άλλων παραγόντων στη διαδικασία. Κατά τους ίδιους ισχυρισμούς η Επιτροπή οφείλει να καλέσει μόνον αυτόν σε βάρος του οποίου προτίθεται να λάβει το προβλεπόμενο μέτρο, ο οποίος μπορεί να παραστεί ενώπιον της σε συγκεκριμένη ημερομηνία ή να καταθέσει έγγραφο υπόμνημα με τις απόψεις του.

2) Μόνο η ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ ότι τρίτα πρόσωπα που κλήθηκαν προς παροχή πληροφοριών ή προς προσαγωγή στοιχείων, «θα πρέπει να αποχωρούν πριν από την έναρξη της συζήτησης», κατά το άρθρο 9 παρ.1 εδ. γ' του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας της Ε.Ε.Α.. Επομένως θα έπρεπε σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της πριν από την έναρξη της συζήτησης να αποβληθεί η ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ.

3) Ότι το άρθρο 8 του Εσωτερικού Κανονισμού δεν επιτρέπει την κατ' αντιπαράσταση εξέταση καταγγέλλοντος και καταγγελλομένων και προορίζεται αποκλειστικά για να ασκήσουν οι καταγγέλλοντες το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, το οποίο δεν δύναται να ασκηθεί σε μια διαδικασία κατ' αντιμωλία, με την παρουσία της ΠΑΕ ΟΣΦΠ να παραβιάζει τα δικαιώματα άμυνας.

Επ' αυτών, κατ' αρχήν οι ρυθμίσεις του άρθρου 9 του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας της Ε.Ε.Α., προβλέπουν και καθιερώνουν ρητώς τη διενέργεια μιας ακροαματικής διαδικασίας, στην οποία μετέχει, όχι μόνον ο ελεγχόμενος, αλλά και κάθε τρίτος που μπορεί να συνεισφέρει στοιχεία και πληροφορίες σε σχέση με τα ερευνώμενα ζητήματα ή όποιος έχει έννομο συμφέρον, το οποίο συνδέεται με την έκβαση της απόφασης. Με τις διατάξεις του άρθρου 8 ρυθμίζεται περαιτέρω, ειδικά η άσκηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των ελεγχόμενων προσώπων, το οποίο ικανοποιείται είτε προφορικά, με την παράσταση ενώπιον της Ε.Ε.Α. στο πλαίσιο ακροαματικής διαδικασίας είτε εγγράφως με την επιβολή υπομνημάτων, είτε συνδυαστικά. Σε κανένα σημείο των εν λόγω διατάξεων δεν προβλέπεται ότι κατά την ακροαματική διαδικασία κατά την οποία ο ελεγχόμενος ασκεί το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, δεν επιτρέπεται η παρουσία τρίτων, η οποία αποβλέπει στη διερεύνηση της αλήθειας από την Ε.Ε.Α.. Ο νομοθέτης ορθά περιορίζεται να προβλέπει διαφορετικό τρόπο κλήτευσης του ελεγχόμενου (κλήση κατά το άρθρο 8) από τους τρίτους (κλήση κατά το άρθρο 9), ενόψει ακριβώς της διαφορετικής θέσης αυτών στη διαδικασία ενώπιον της Ε.Ε.Α.. Περαιτέρω κατά την αληθή έννοια του άρθρου 9 παρ.1 εδ. γ' του Κανονισμού, όπως και στο άρθρο 14 παρ. 10 του Κ.Δ.Δ., ως συζήτηση δεν νοείται η ακροαματική διαδικασία, όπως αναφέρει η ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ, αλλά η συζήτηση υπό την έννοια της διάσκεψης, κατά την οποία απαγορεύεται η παρουσία άλλων προσώπων, πλην των μελών του συλλογικού

οργάνου και του γραμματέα, συνεπώς απαγορεύεται η παρουσία τόσο τρίτων που κλητεύθηκαν όσο και των εκάστοτε ελεγχόμενων, στους οποίους αφορά η απόφαση που θα εκδοθεί. Σε κάθε περίπτωση η αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος του αναφέρεσθαι, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 10 παρ.1 του Συντάγματος και στο άρθρο 27 του Κ.Δ.Δ., σε καμία περίπτωση δεν εμποδίζει την άσκηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του ελεγχόμενου. Αντίθετα επιτρέπει την αποτελεσματικότερη άσκηση αυτού, καθώς από την παρουσία κατά την ακροαματική διαδικασία του καταγγέλλοντος ο ελεγχόμενος λαμβάνει γνώση όλου του περιεχομένου της καταγγελίας-αναφοράς και του συνόλου των εισφερόμενων στοιχείων και έτσι δύναται να απολογηθεί αποτελεσματικότερα, έχοντας πλήρη γνώση των αιτήσεων εις βάρος του. Αποβλέπει επίσης στην αναζήτηση των ουσιαστικής αλήθειας της υπόθεσης.

Ούτε εξάλλου, η κατ' αντιμωλία συζήτηση ή κατάθεση υπομνημάτων και από τον καταγγέλλοντα και από τους καταγγελλόμενους είναι ασύμβατη με το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης του καταγγελλομένου και τα δικαιώματα της άμυνάς του. Αντιθέτως τα δικαιώματα άμυνας περιλαμβάνουν και την κατ' αντιμωλία διεξαγωγή της δίκης. Σε κάθε περίπτωση, κατ' αντιμωλία διεξαγωγή της διαδικασίας και συζήτηση δεν έλαβε χώρα εν προκειμένω. Η κατ' αντιμωλία διεξαγωγή της διαδικασίας προϋποθέτει μεταξύ άλλων οι συμμετέχοντες να λαμβάνουν γνώση του συνόλου των ισχυρισμών και αποδεικτικών στοιχείων, που κατέθεσε το άλλο μέρος, ώστε να δύνανται να συζητήσουν επ' αυτών και να λάβουν θέση επί των πραγματικών περιστατικών και των εγγράφων-αποδεικτικών στοιχείων επί των οποίων πρόκειται να στηριχθεί η απόφαση. Κάτι τέτοιο δεν έλαβε χώρα στην παρούσα διαδικασία, καθώς δεν χορηγήθηκε στην ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ δικαίωμα πρόσβασης στους ισχυρισμούς και στα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι ελεγχόμενες εταιρείες. Ως εκ τούτου, κατ' αντιμωλία διεξαγωγή της διαδικασίας δεν έλαβε χώρα, αλλά η παρουσία της ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ περιορίσθηκε στην ανάπτυξη και θεμελίωση της καταγγελίας-αναφοράς. Κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί, ότι νομολογικά η Επιτροπή, έκρινε παρομοίως σε προγενέστερες υποθέσεις και επέτρεπε την παρουσία του καταγγέλλοντος στη διαδικασία. Με βάση τα παραπάνω η Επιτροπή έκρινε ομόφωνα ότι το αίτημα των ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ Α.Ο. και ΠΑΕ ΠΑΟΚ για την αποβολή της ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ από τη διαδικασία και επικουρικά μετά την ακρόασή της να διαταχθεί η αποβολή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Ε) Οι ελεγχόμενες ΠΑΕ ζήτησαν να τους χορηγηθούν αντίγραφα των ανωνύμως αποσταλέντων εγγράφων στα μέλη της Επιτροπής, να μη δοθούν στην καταγγέλλουσα ΠΑΕ διότι περιέχουν στοιχεία που εμπίπτουν στα προσωπικά δεδομένα και να μην ληφθούν υπόψη από την Επιτροπή τα έγγραφα αυτά. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι ελεγχόμενες ΠΑΕ δεν αμφισβητούν τη γνησιότητα των εγγράφων αυτών, που εστάλησαν ανωνύμως, τα οποία στο σύνολό τους είναι βεβαιώσεις και πιστοποιητικά Ελληνικών και αλλοδαπών αρχών. Σύμφωνα δε με τη διάταξη του άρθρου 171 ΚΔΔ, το κύρος των Ελληνικών δημοσίων εγγράφων μπορεί να αμφισβητηθεί μόνο εφόσον κηρυχθούν πλαστά με δικαστική απόφαση. Εφόσον τούτο δεν συντρέχει και εφόσον έχουν συνταχθεί από αρμόδιο όργανο και κατά τους νόμιμους τύπους, αποτελούν πλήρη απόδειξη για όσα βεβαιώνονται σε αυτά, η αποστολή τους δε ανωνύμως δεν θέτει εν αμφιβόλω τη γνησιότητά τους, εφόσον υφίστανται τα εξωτερικά στοιχεία τους δημοσίου εγγράφου, όπως εν προκειμένω και οι ελεγχόμενες ΠΑΕ δεν αμφισβητούν τη νομιμότητά τους. Τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα έχουν ισοδύναμη αποδεικτική δύναμη με τα αντίστοιχα Ελληνικά δημόσια έγγραφα, εφόσον είναι έγκυρα βάσει του δικαίου του τόπου έκδοσής τους και εφόσον έχουν μεταφρασθεί σύμφωνα με τον νόμο (ΣΤΕ

1342/1991, 6066/1996, Α, Τεύχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, 9 η εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2008, σελ.721 επ.), θεωρούνται δε γνήσια χωρίς να είναι απαραίτητο να διαταχθεί προς τούτου απόδειξη (ΑΠ 971/2006). Βέβαια είναι προφανές ότι για τη στοιχειοθέτηση της αιτιολογίας των αποφάσεων της Επιτροπή ισχύει το σύστημα της ελεύθερης απόδειξης και συνεκτίμησης όλων των αναζητηθέντων και προσκομισθέντων στοιχείων (μαρτυρικών καταθέσεων, διευκρινήσεων και πληροφοριών που παρασχέθηκαν κατά τη διάρκεια των ακροάσεων, ιδιωτικών και δημοσίων εγγράφων, ομολογιών, διαφόρων τεκμηρίων καθώς και διδαγμάτων της κοινής πείρας) χωρίς δικονομικούς καταναγκασμούς.

Με βάση τα παραπάνω κρίνεται ομόφωνα ότι τα έγγραφα που περιέχονται σε φάκελο που ανωνύμως δια του ταχυδρομείου περιήλθε στα μέλη της Επιτροπή να δοθούν προς επιτόπια μελέτη στις ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ και ΠΑΕ ΠΑΟΚ, να μη δοθούν στην ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ, ότι θα ζητηθεί από την Επιτροπή επιβεβαίωση της γνησιότητας αυτών χορηγούμενης προθεσμίας μιάμισης ώρας για την επιτόπια μελέτη τους από τους εκπροσώπους των ελεγχόμενων ΠΑΕ.

Για τους λόγους αυτούς

1) Ομόφωνα κρίνεται απαράδεκτη η πρόσθετη παρέμβαση της «ΠΑΕ ΑΕΛ-ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΛΑΡΙΣΑΣ».

2) Απορρίπτει κατά πλειοψηφία με ψήφους πέντε έναντι ενός (5-1) το αίτημα μαγνητοφώνησης των πρακτικών της συνεδρίασης.

3) Απορρίπτει ομόφωνα το αίτημα αναβολής της συνεδρίασης, λόγω αδυναμίας παραστάσεως του πληρεξουσίου δικηγόρου του Πολύχρονου Συγγελίδη.

4) Απορρίπτει ομόφωνα το αίτημα αποβολής της ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ από τη διαδικασία, επικουρικά δε την αποβολή της μετά την ακρόασή. Και

5) Χορηγεί ομόφωνα στις ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ και ΠΑΕ ΠΑΟΚ αντίγραφα των εγγράφων που εμπεριέχονται στο φάκελο που ανωνύμως περιήλθε στα μέλη της Επιτροπής, δεν χορηγεί ομόφωνα στην ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ και χορηγεί προθεσμία μίας και ημίσειας ώρας για την επιτόπια μελέτη τους από τους εκπροσώπους των ελεγχόμενων ΠΑΕ.

Μετά την επάνοδο της Επιτροπής και των διαδίκων μερών και την έναρξη της διαδικασίας, και την εξέταση των σε βάρος της ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ και μόνον καταγγελιών για παράβαση των άρθρων 69 παρ. 3, 6, 9, 12 και 77 Α παρ.3,5,6, ν. 2725/1999, εκ μέρους των συνηγόρων της παραπάνω ΠΑΕ, διατυπώθηκε η άποψη ότι στην κλήση που έλαβε η ΠΑΕ δεν αναφέρεται η παράγραφος 9 του άρθρου 69, ότι αρνούνται να συνεχίσουν τη διαδικασία και ότι επιθυμούν αυτή (διαδικασία) να τηρηθεί αυστηρά. Επειδή ναι μεν η παρ. 9 του άρθρου 69 αναφέρεται στην αποδιδόμενη στην ΠΑΕ ΠΑΟΚ πράξη, η οποία ως πράξη φέρεται τελεσθείσα με την ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ, πλην όμως στην κλήση που επεδόθη στην ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ εκ παραδρομής δεν αναφέρεται, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει προς άρση κάθε αμφισβήτησης να επαναφέρει την κλήση στην ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ και για λόγους ενιαίας κρίσεως να αναβληθεί η συζήτηση και για τους λοιπούς για την Πέμπτη 16.01.2020 και ώρα 10:00 π.μ.

Για τους λόγους αυτούς

Επαναφέρεται η κλήση στην ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ και για λόγους ενιαίας κρίσεως αναβάλλεται και για τους λοιπούς για την Πέμπτη 16.01.2020 και ώρα 10:00 π.μ. Μετά τη συζήτηση της υπόθεσης την 16.01.2020 και την ακρόαση των μερών δόθηκε προθεσμία μέχρι την Πέμπτη 23.01.2020 για την υποβολή υπομνημάτων από την καταγγέλλουσα ΠΑΕ και τις καταγγελλόμενες ΠΑΕ, τα οποία

προσκομίσθηκαν. Στη συνεδρίαση αυτή (16.01.2020) δεν παρίστατο το τακτικό μέλος Κων/νος Μανταίος λόγω προβλήματος υγείας και προγραμματισμένης επέμβασης.

Η Επιτροπή επιφυλάχθηκε να εκδώσει την απόφασή της κατά τη συνεδρίαση της 27.01.2020 στην οποία συμμετείχε το τακτικό μέλος Κων/νος Μανταίος, ο οποίος όπως προαναφέρθηκε απουσίαζε από τη συνεδρίαση της 16ης Ιανουαρίου 2020. Στο μέλος αυτό σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.2 του Εσωτερικού Κανονισμού έγινε η ενημέρωση ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζήτησης της 16 ης Ιανουαρίου 2020 που απουσίαζε, πλην όμως δήλωσε στην Επιτροπή ότι δεν έχει προλάβει να ενημερωθεί πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της υπόθεσης, δεν έχει δε μελετήσει ούτε τα υπομνήματα και απέχει της ψηφοφορίας.

Η Επιτροπή αφού άκουσε τους εισηγητές Ηλία Αρκούδη και Χριστόδουλο Δερδεμέζη, οι οποίοι ανέπτυξαν προφορικά τις απόψεις τους, κάνοντας χρήση σχετικών σημειώσεων, εξέτασε τα στοιχεία που έχουν προσκομισθεί από τα εμπλεκόμενα μέρη, τα σχετικά έγγραφα, τις γραπτές (υπομνήματα) και προφορικές διευκρινήσεις των κληθέντων φυσικών και νομικών προσώπων και των νομικών παραστατών τους, στις συνεδριάσεις της 10ης και 16ης Ιανουαρίου 2020, καθώς και όλα εν γένει τα στοιχεία που περιήλθαν νόμιμα στην Επιτροπή, με τη διευκρίνιση ότι σε κάθε περίπτωση βέβαια τόσο οι εισηγητές όσο και η Επιτροπή έλαβε υπόψη της για το σχηματισμό της κρίσης της, εκ των ανωνύμως αποσταλέντων εγγράφων, μόνο έγγραφα επιβεβαιωθέντα αρμοδίως (πιστωτικά ιδρύματα), είτε έγγραφα επισυναφθέντα στα υπομνήματα των καταγγελλομένων ΠΑΕ, είτε σε υπομνήματα προσώπων και εταιρειών, έχουσών σχέση με τις ΠΑΕ ΞΑΝΘΗ και ΠΑΕ ΠΑΟΚ, αλλά όχι από την ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ, διαπίστωσε τα ακόλουθα.

Σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι δεν εδόθησαν στην ΠΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ ούτε τα υπομνήματα των εμπλεκομένων ΠΑΕ ούτε τα συνημμένα έγγραφά τους.

Επειδή με άρθρο 77 Α του Ν. 2725/1999, στις παρ. 3, 5 και 6, προβλέπει τα εξής: «[...] 3. Πριν από την έναρξη κάθε αγωνιστικής περιόδου, κάθε Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. οφείλει να προσκομίσει στην οικεία διοργανώτρια αρχή, πιστοποιητικό της Επιτροπής περί τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο των παραπάνω αρμοδιοτήτων της, δεν χορηγεί το ανωτέρω πιστοποιητικό σε περιπτώσεις διαπίστωσης σοβαρών ή καθ' υποτροπήν παραβάσεων του νόμου, για λόγους που αφορούν στο δημόσιο συμφέρον, καθώς και σε περιπτώσεις άρνησης παροχής στοιχείων προς την Επιτροπή. Στο δημόσιο συμφέρον εμπίπτουν ιδίως οι οφειλές προς το Δημόσιο, τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, η τήρηση των όρων νομιμότητας των διοικήσεων και των μετόχων των Α.Α.Ε., η προέλευση των πόρων των μετόχων των Α.Α.Ε. και των Α.Α.Ε. που χρησιμοποιούνται για τη δραστηριότητα των Α.Α.Ε. Η συνδρομή όρου που πλήττει το δημόσιο συμφέρον μνημονεύεται ειδικά στην απόφαση της Επιτροπής. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του Ν. 2725/1999, με τις οποίες προβλέπεται η μη χορήγηση πιστοποιητικού περί τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται από το Ν. 2725/1999 και αφορούν το δημόσιο συμφέρον, η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού εκδίδει πόρισμα ελέγχου πλήρως αιτιολογημένο, το οποίο διαβιβάζει στην οικεία Ομοσπονδία, η οποία προκαλεί τον πειθαρχικό έλεγχο της Α.Α.Ε. ή του Τ.Α.Α. που υπέπεσε στην παράβαση, σύμφωνα με τον Πειθαρχικό Κώδικα που προβλέπει ποινές για τις παραβάσεις αυτές. Οι πειθαρχικές ποινές, που προβλέπονται στο πειθαρχικό δίκαιο της Ομοσπονδίας, πρέπει να είναι εσασεί ανάλογες με τη βαρύτητα της παράβασης, επιφυλασσομένων σε αντίθετη περίπτωση των προβλεπομένων από το ν. 2725/1999 χρηματικών ποινών.

Από την αγωνιστική περίοδο 2015-2016, για τη χορήγηση του πιστοποιητικού συμμετοχής σε Τ.Α.Α. ή Α.Α.Ε. που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 77 Α του Ν. 2725/1999, όπως ισχύει, απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης εξόφλησης ή διακανονισμού οφειλών των Τ.Α.Α. ή Α.Α.Ε. προς: α) τους ιδιοκτήτες των αθλητικών εγκαταστάσεων που εποπτεύονται από τη Γ.Γ.Α. ή Ο.Τ.Α., τις οποίες χρησιμοποίησαν ως έδρα στο παρελθόν και όταν αυτές ανήκουν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982 όπως ισχύει (Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., ιδρύματα, κληροδοτήματα), β) το Εθνικό Συμβούλιο Καταπολέμησης Ντόпинγκ (Ε.Σ.ΚΑ.Ν.) και γ) το εργαστήριο ντόпинγκ του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών (Ο.Α.Κ.Α.). Τις ως άνω βεβαιώσεις εκδίδει ο αντίστοιχος φορέας και υποχρεούται το Τ.Α.Α. ή Α.Α.Ε. να προσκομίσει εμπρόθεσμα και νομότυπα ενώπιον της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού το Τ.Α.Α. ή Α.Α.Ε.. Αν δεν τηρηθούν οι όροι του διακανονισμού εκπίπτει ανάλογα η εγγυητική επιστολή που προβλέπεται στο άρθρο 78 του Ν. 2725/1999. Σε περίπτωση μη ύπαρξης οφειλής από τους ανωτέρω φορείς, προσκομίζεται στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του Τ.Α.Α. ή της Α.Α.Ε. περί μη οφειλής, με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής» [...] 5. Κατά την άσκηση των καθηκόντων της η Επιτροπή, πέραν των όσων προβλέπονται ρητά στον παρόντα νόμο, δικαιούται να ζητεί και να λαμβάνει οποιοδήποτε κατά την κρίση της άλλο στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση. Δικαιούται επίσης, σε περιπτώσεις μεταβίβασης μετοχών, συμμετοχής σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, παροχής δανείων και εν γένει χρηματικών καταβολών οποιουδήποτε είδους διερευνά την προέλευση και τον τρόπο απόκτησης των καταβληθέντων ποσών, σε περίπτωση δε που δεν δικαιολογείται επαρκώς η προέλευσή τους, να μην χορηγεί ή να ανακαλεί τις προβλεπόμενες στον παρόντα νόμο άδειες, εγκρίσεις και πιστοποιητικά ή να επιβάλλει ως κύρωση την απαγόρευση άσκησης όλων των δικαιωμάτων μετόχων, καθώς και των διευθυντικών ή διοικητικών εξουσιών οργάνων Α.Α.Ε., ανεξάρτητα από την επέλευση άλλων συνεπειών σύμφωνα με το Νόμο. 6. Σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, η Επιτροπή, ανεξάρτητα από τις τυχόν άλλες συνέπειες, επιβάλλει στους παραβάτες πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης. Το πρόστιμο επιβάλλεται πάντοτε μετά από ακρόαση του υπευθύνου. Οι αποφάσεις επιβολής προστίμου επιδίδονται στον παραβάτη και συνιστούν εκτελεστό τίτλο βάσει του οποίου συντάσσονται από τη βεβαιούσα Αρχή οι τίτλοι είσπραξης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 55 του Π.Δ. 16/1989 (ΦΕΚ 6 Α'), που αποστέλλονται στις Δ.Ο.Υ. για βεβαίωση και είσπραξη κατά τις διατάξεις το Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.). Τα παραπάνω ποσά των προστίμων μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού μετά από πρόταση της Επιτροπής. [...]».

Κατά τη διάταξη του άρθρου 77 Α παρ. 5 του Ν. 2725/1999 η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού κατά την άσκηση των καθηκόντων της, πέραν των όσων προβλέπονται ρητά από τον ως άνω νόμο δικαιούται να ζητεί και να λαμβάνει οποιοδήποτε κατά την κρίση της άλλο στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση. Από τη διάταξη αυτή σαφώς προκύπτει ότι η Ε.Ε.Α. για να επιτελέσει το κρίσιμο εποπτικό έργο το οποίο έχει αναλάβει (βλ. άρθρα 75, 77 και 77 Α Ν. 2725/1999 όπως ισχύει), δικαιούται να λαμβάνει υπόψη της πληροφορίες και άλλα αποδεικτικά στοιχεία (μεταξύ των οποίων καταγγελίες, αναφορές, αλλά και δημοσιεύματα ακόμα και φωτογραφικό υλικό) προκειμένου να διευκολυνθεί στην αποκάλυψη της αλήθειας για το συγκεκριμένο υπό εξέταση θέμα της αρμοδιότητάς της, ανεξαρτήτως μάλιστα εάν αυτά προέρχονται από πρόσωπα που έχουν ή όχι άμεσο έννομο συμφέρον δεδομένου ότι οι εποπτικές αρμοδιότητες της Επιτροπής ασκούνται αυτεπαγγέλτως

σκοπούσες στην υπηρετήση δημοσίου συμφέροντος. Εξάλλου, από μια σειρά διατάξεων του αθλητικού νόμου προκύπτει κατά τρόπο σαφή ότι κεντρική στόχευση του νομοθέτη και συνακόλουθα μια από τις βασικές αρμοδιότητες της Ε.Ε.Α. είναι ο έλεγχος του προσώπου των μετόχων κάθε Ανώνυμης Αθλητικής Εταιρείας (Α.Α.Ε.).

Τούτο όπως αναμφίβολα προκύπτει από το πλέγμα των σχετικών διατάξεων, ανάγεται στον πυρήνα της εποπτικής αποστολής της Ε.Ε.Α. προκειμένου όχι μόνο να διασφαλιστεί η προβλεπόμενη και από το Σύνταγμα εποπτεία του κράτους στον αθλητισμό (ιδίως με τον έλεγχο κάθε φορά των προϋποθέσεων αλλά και των ποικίλων απαγορεύσεων για την απόκτηση της ιδιότητας του μετόχου Α.Α.Ε.) αλλά και ο ανόθευτος ανταγωνισμός μεταξύ των Α.Ε.Ε. και η ακεραιότητα των αθλητικών διοργανώσεων, που επιτυγχάνεται ιδίως με τις διατάξεις για την απαγόρευση και τον έλεγχο της πολυιδιοκτησίας η οποία εξετάζεται αποκλειστικά και δεσμευτικά από την Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού. Η παραπάνω βασική γενική αρμοδιότητα της Επιτροπής, χωρίς ουδώς να περιορίζεται επιβεβαιώνεται σε πολλά σημεία του νόμου όπου προβλέπονται περαιτέρω εξειδικεύσεις όπως, ενδεικτικά, στις περιπτώσεις μεταβίβασης μετοχών, στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, στις αναλυτικότερες διατάξεις που επιτρέπουν τον έλεγχο της προέλευσης χρηματικών ποσών, στις διατάξεις του άρθρου 69 περί πολυιδιοκτησίας κλπ. Είναι αυτονόητο ότι προϋπόθεση για την άσκηση αυτής της θεμελιώδους αρμοδιότητας της Επιτροπής περί του ελέγχου του προσώπου των μετόχων των ΑΑΕ είναι ότι τα πρόσωπα που ελέγχονται είναι τα αληθή. Η χρησιμοποίηση άλλων, παρένθετων προσώπων ή τεχνασμάτων ή αντεγγράφων ή εν γένει οποιωνδήποτε άλλων μεθοδεύσεων που έχουν ως αποτέλεσμα την απόκρυψη του αληθούς προσώπου του μετόχου συνιστά βαρύτατη και ευθεία παραβίαση των σχετικών διατάξεων του νόμου αφού σκοπεύει ευθέως στην καταστρατήγηση των σκοπών του και βεβαίως δεν μπορεί να γίνει ανεκτή.

Το άρθρο 69 στις παρ. 3, 4, 6, 9, 12 και 13 του Ν. 2725/1999 προβλέπει: «[...] 3. Εταιρείες και λοιπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου εγγράφονται στο ειδικό Βιβλίο μετόχων Α.Α.Ε., μόνο ύστερα από άδεια της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού, στην οποία οφείλουν προηγουμένως να υποβάλουν: α) πίνακα, ο οποίος περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, διεύθυνση) των μελών τους, μέχρι φυσικού προσώπου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος β) πίνακα με τα πλήρη στοιχεία (όπως παραπάνω) των μελών του Διοικητικού τους Συμβουλίου ή διαχειριστών ή άλλων οργάνων διοίκησης και γ) βεβαίωση του νόμιμου εκπροσώπου τους για την ακρίβεια των παραπάνω στοιχείων. Η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού χορηγεί την άδεια, όταν από τα παραπάνω στοιχεία δεν διαπιστώνεται παραβίαση των διατάξεων του παρόντος νόμου. Μεταβίβαση μετοχών Α.Α.Ε. σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ή εταιρεία, η οποία διενεργείται πριν χορηγηθεί η ανωτέρω άδεια, είναι απολύτως άκυρη. [...] 4. Η Α.Α.Ε. γνωστοποιεί στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού κάθε απόκτηση μετοχών της από φυσικό ή νομικό πρόσωπο μέσα σε δέκα ημέρες από την σχετική εγγραφή στο ειδικό Βιβλίο μετόχων της. [...] 6. Οι εταιρείες και τα λοιπά νομικά πρόσωπα που συμμετέχουν στο κεφάλαιο μιας Α.Α.Ε. γνωστοποιούν σε αυτήν μέσα σε είκοσι ημέρες οποιαδήποτε μεταβολή στην ταυτότητα των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 3, μέχρι φυσικού προσώπου προσκομίζοντας σχετικό πίνακα και βεβαίωση του νόμιμου εκπροσώπου τους, κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. [...] 9. Α.Α.Ε., μέτοχος Α.Α.Ε., Μέλη ή διοικητές νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου ή εταιρείας που συμμετέχει στο κεφάλαιο Α.Α.Ε., καθώς και οι σύζυγοι και οι μέχρι δεύτερου βαθμού συγγενείς όλων των παραπάνω φυσικών προσώπων, απαγορεύεται, με ποινή απόλυτης ακυρότητας της δικαιοπραξίας, να αποκτούν αμέσως ή εμμέσως, όπως, ιδίως δια παρένθετων προσώπων, μετοχές ή δικαιώματα διοίκησης ή να αναλαμβάνουν διευθυντικά

καθήκοντα άλλης Α.Α.Ε., του ιδίου ή άλλου αθλήματος. Ως απαγορευμένη έμμεση απόκτηση, κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου, θεωρείται και αυτή που επιτυγχάνεται μέσω άλλου νομικού προσώπου ή εταιρείας, εφόσον πρόκειται για συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παράγραφος 5 του Κ.Ν. 2190/1920 ή στην οποία το υποκείμενο στους ως άνω περιορισμούς πρόσωπο είτε κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%) του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου είτε συμμετέχει στο όργανο διοίκησής της ή καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διαχείρισή της είτε ασκεί κυριαρχική επιρροή στη διοίκηση ή τη λειτουργία της, ανεξάρτητα από το ποσοστό κεφαλαίου που διαθέτει σε αυτήν. [...] **12. Σε περίπτωση κατά την οποία παραβιασθεί κάποια από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του άρθρου αυτού με υπαιτιότητα οργάνων της Α.Α.Ε., η ομάδα της αποβάλλεται από το πρωτάθλημα, με απόφαση του οικείου δικαιοδοτικού οργάνου, το οποίο επιλαμβάνεται ύστερα από έκθεση της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού ή μετά από προσφυγή όποιου έχει έννομο συμφέρον.** 13. Όποιος με πρόθεση παραβιάζει τις απαγορεύσεις των παραγράφων 3, 6, 8, 9 και 10 του παρόντος άρθρου τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Εξουσιοδοτήσεις ή ιδιωτικά συμφωνητικά με τα οποία επιτυγχάνεται εικονική συμμετοχή στο κεφάλαιο μιας ΑΑΕ. ή αντέγγραφα σχετικά με την καταβολή του τιμήματος αγοράς μετοχών, ενεχυριάσεις μετοχών, συμβάσεις εντολής, παραχωρήσεις δικαιωμάτων διοίκησης και κάθε άλλη πράξη που άγει σε καταστρατήγηση των διατάξεων, των παραγράφων 8, 9 και 10 του παρόντος άρθρου, πάσχουν από απόλυτη ακυρότητα. [...]

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν. 3057/2002, που τροποποίησε ριζικά το άρθρο 69 του ν. 2725/1999, «εξασφαλίζεται πλήρως η διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των Α.Α.Ε. και καταπολεμάται κάθε απόπειρα πολυιδιοκτησίας.

Συγκεκριμένα, κατοχυρώνεται η ονομαστικοποίηση των μετοχών μέχρι φυσικού προσώπου, επιβάλλεται για τα νομικά πρόσωπα ο προληπτικός έλεγχος (αφού ως προϋπόθεση απόκτησης μετοχών τίθεται πλέον η προηγούμενη λήψη σχετικής άδειας από την Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού, η οποία χορηγείται μόνο μετά από την προσκόμιση των αναγκαίων στοιχείων και αφού διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχει παραβίαση του νόμου) και θεσπίζεται ο διαρκής έλεγχος, με την υποχρέωση ενημέρωσης για οποιαδήποτε μεταβολή. Τα ασυμβίβαστα που προβλέπονται για την απόκτηση μετοχών Α.Α.Ε. διευρύνονται, επεκτείνονται και για την άσκηση διοικητικών ή διευθυντικών καθηκόντων, προβλέπονται δε σοβαρές ποινικές και αστικές κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβίασης του νόμου».

Σύμφωνα με το **άρθρο 42 ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920**, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 69 παρ. 9 του Ν. 2725/1999: «[...] συνδεδεμένες επιχειρήσεις είναι: α) Οι επιχειρήσεις εκείνες μεταξύ των οποίων υπάρχει σχέση μητρικής επιχείρησης προς θυγατρική. Σχέση μητρικής επιχείρησης προς θυγατρική υπάρχει όταν μία επιχείρηση (μητρική): αα. ή έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) επιχείρησης, έστω και αν η πλειοψηφία αυτή σχηματίζεται ύστερα από συνυπολογισμό των τίτλων και δικαιωμάτων που κατέχονται από τρίτους για λογαριασμό της μητρικής επιχείρησης, ββ. ή ελέγχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) επιχείρησης ύστερα από συμφωνία με άλλους μετόχους ή εταίρους της επιχείρησης αυτής, γγ. ή συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχείρησης και έχει το δικαίωμα, είτε άμεσα, είτε μέσω τρίτων, να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοίκησης της επιχείρησης αυτής (θυγατρικής), δδ. ή έχει την εξουσία να ασκεί ή πράγματι ασκεί κυριαρχική επιρροή ή έλεγχο σε άλλη επιχείρηση (θυγατρική επιχείρηση), ή, με άλλη επιχείρηση (θυγατρική επιχείρηση), υπάγονται στην

ενιαία διεύθυνση της μητρικής επιχείρησης, β) Οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις της προηγούμενης περ. α', και κάθε μία από τις θυγατρικές ή θυγατρικές των θυγατρικών των συνδεδεμένων αυτών επιχειρήσεων, γ) Οι θυγατρικές επιχειρήσεις των προηγούμενων περ. α' και β', άσχετα αν μεταξύ των θυγατρικών αυτών δεν υπάρχει απευθείας δεσμός συμμετοχής, δ) Οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις των προηγούμενων περ. α', β' και γ' και κάθε άλλη επιχείρηση που συνδέεται με αυτές με τις σχέσεις των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 96». Η ανωτέρω διάταξη έπαυσε να ισχύει, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 38 του Ν. 4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'251). Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32 του εν λόγω νόμου: « 2) Μια μητρική οντότητα συντάσσει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για την ίδια και κάθε άλλη οντότητα, εάν για την εν λόγω μητρική οντότητα ισχύει οποιοδήποτε από τα παρακάτω α' έως ε': α) Έχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων, εταίρων ή μελών της άλλης οντότητας (θυγατρική οντότητα), β) Έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της άλλης οντότητας (θυγατρική οντότητα) και είναι ταυτόχρονα μέτοχος, εταίρος ή μέλος αυτής της οντότητας, γ) Έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή στην άλλη οντότητα (θυγατρική οντότητα), της οποίας είναι μέτοχος, εταίρος ή μέλος, είτε βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με την οντότητα αυτή είτε βάσει πρόβλεψης του ιδρυτικού εγγράφου ή του καταστατικού της. δ) Είναι μέτοχος, εταίρος ή μέλος της άλλης οντότητας και είτε: δ') ελέγχει από μόνη της, δυνάμει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους, εταίρους ή μέλη της οντότητας αυτής (θυγατρική οντότητα), την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων, εταίρων ή μελών της είτε 62) ισχύουν αθροιστικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις: δ2.1) Η πλειοψηφία των μελών των διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων της οντότητας αυτής (θυγατρικής οντότητας) που είχαν τη διοίκηση κατά τη διάρκεια της τρέχουσας περιόδου, καθώς και κατά την προηγούμενη περίοδο και μέχρι την κατάρτιση των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, έχει διοριστεί μόνο ως αποτέλεσμα της άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου αυτής. δ2.2) Τα δικαιώματα ψήφου που κατέχονται από τη μητρική οντότητα αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 20% των συνολικών δικαιωμάτων ψήφου στη θυγατρική οντότητα. δ2.3) Κανένα τρίτο μέρος δεν έχει τα δικαιώματα που αναφέρονται στα σημεία α, β' ή γ' της παρούσας παραγράφου, αναφορικά με αυτή την οντότητα (θυγατρική οντότητα), ε) Έχει την εξουσία να ασκεί ή πράγματι ασκεί κυριαρχική επιρροή ή έλεγχο στην άλλη οντότητα (θυγατρική οντότητα)». Σύμφωνα δε με τους ορισμούς του **Παραρτήματος Α του Ν. 4308/2014** «Έλεγχος (control): Η ικανότητα μιας οντότητας να προσδιορίζει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές πολιτικές μιας άλλης οντότητας, ώστε να αποκομίζει οφέλη από τις δραστηριότητες αυτής. [...] Θυγατρική οντότητα (subsidiary): Μια οντότητα που ελέγχεται από μια μητρική οντότητα, άμεσα ή έμμεσα. [...] Κυριαρχική επιρροή (dominant influence): Κυριαρχική επιρροή είναι η ικανότητα μια οντότητας (επενδυτής) να καθορίζει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αποφάσεις μιας άλλης οντότητας, ανεξάρτητα από τα δικαιώματα ή την επιρροή οποιουδήποτε άλλου μέρους. [...] Μητρική επιχείρηση (Parent company): Η οντότητα που ελέγχει μία ή περισσότερες θυγατρικές οντότητες. [...] Ουσιώδης επιρροή (Significant influence): Η ικανότητα μια οντότητας (επενδυτής) να επηρεάζει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αποφάσεις μιας άλλης οντότητας, χωρίς να ασκεί έλεγχο ή κοινό έλεγχο επί αυτής. Τεκμαίρεται ότι υπάρχει ουσιώδης επιρροή όταν η οντότητα κατέχει άμεσα ή έμμεσα το 20% τουλάχιστον των δικαιωμάτων ψήφου της άλλης οντότητας, εκτός εάν μπορεί να τεκμηριωθεί ότι αυτό δεν συμβαίνει. [...] Συγγενής οντότητα (associated entity): Συγγενής οντότητα είναι μια οντότητα στην οποία συμμετέχει μια άλλη οντότητα και επί της οποίας η άλλη οντότητα ασκεί ουσιώδη επιρροή στις λειτουργίες

και χρηματοοικονομικές πολιτικές της. Η συγγενής οντότητα δεν είναι ούτε θυγατρική ούτε κοινοπραξία για την άλλη οντότητα. [...] Συνδεδεμένο μέρος (Related party): Είναι: α) Πρόσωπο ή στενό μέλος της οικογένειας αυτού του προσώπου είναι συνδεδεμένο μέρος με την οντότητα που καταρτίζει χρηματοοικονομικές καταστάσεις εάν: αϊ) Είναι μέλος των βασικών διοικητικών στελεχών της καταρτίζουσας οντότητας ή μιας μητρικής της, ή α2) Έχει τον έλεγχο της καταρτίζουσας οντότητας, ή α3) Ασκει από κοινού έλεγχο ή ουσιώδη επιρροή επί της καταρτίζουσας οντότητας ή έχει σημαντικά δικαιώματα ψήφου σε αυτή. β) Μια οντότητα είναι συνδεδεμένη με την καταρτίζουσα οντότητα, αν ισχύει μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις: βϊ) Η οντότητα και η καταρτίζουσα οντότητα είναι μέλη του ίδιου ομίλου (που σημαίνει ότι κάθε μητρική, θυγατρική και αδελφή θυγατρική είναι συνδεδεμένα μέρη μεταξύ τους). β2) Οποιαδήποτε οντότητα είναι συγγενής ή κοινοπραξία της άλλης οντότητας (ή ενός μέλους ομίλου στον οποίο η άλλη οντότητα είναι μέλος). β3) Και οι δύο οντότητες είναι κοινοπραξίες μιας τρίτης οντότητας. β4) Οποιαδήποτε οντότητα είναι κοινοπραξία μιας τρίτης οντότητας και η άλλη οντότητα είναι συγγενής της τρίτης οντότητας. β5) Η οντότητα είναι ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία, προς όφελος των εργαζομένων είτε της καταρτίζουσας οντότητας είτε μιας οντότητας συνδεδεμένης με αυτήν. Εάν η καταρτίζουσα οντότητα είναι η ίδια ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, οι εργοδότες-χρηματοδότες του προγράμματος, είναι επίσης συνδεδεμένοι στο πρόγραμμα. β6) Η οντότητα ελέγχεται ή ελέγχεται από κοινού από πρόσωπο αναφερόμενο στο (α). β7) Ένα πρόσωπο αναφερόμενο στο (αϊ) διαθέτει σημαντική δύναμη ψήφων στην οντότητα. β8) Ένα πρόσωπο αναφερόμενο στο (αϊ) ασκεί ουσιώδη επιρροή επί της οντότητας ή διαθέτει σημαντική δύναμη ψήφων σε αυτή. β9) Ένα πρόσωπο ή ένα στενό μέλος της οικογένειάς του ταυτόχρονα διαθέτει ουσιώδη επιρροή ή σημαντική δύναμη ψήφων επί της οντότητας και ασκεί από κοινού έλεγχο στην καταρτίζουσα οντότητα. β10) Ένα μέλος των βασικών διοικητικών στελεχών της καταρτίζουσας οντότητας ή μιας μητρικής της οντότητας, ή ένα στενό μέλος της οικογένειας αυτού του προσώπου, ασκεί έλεγχο ή από κοινού έλεγχο επί της καταρτίζουσας οντότητας ή διαθέτει σημαντική δύναμη ψήφων σε αυτή».

Στο Παράρτημα Α του Ν. 4308/2014 και στο άρθρο 32 του νόμου αυτού παραπέμπει και το άρθρο 99 «Διαφάνεια και εποπτεία των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη» του Ν. 4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών» (ΦΕΚ Α' 104), σύμφωνα με το οποίο: «2. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 ισχύει για τα ακόλουθα πρόσωπα (συνδεδεμένα μέρη): [...] (β) Ως προς τις λοιπές εταιρείες, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα πρόσωπα που ελέγχουν την εταιρεία, τα στενά μέλη οικογένειας των προσώπων αυτών, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τους παραπάνω. Ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ελέγχει την εταιρεία, αν συντρέχει μια από τις περιπτώσεις του άρθρου 32 του ν. 4308/2014».

Πέραν της ανωτέρω διάταξης του Ν. 2190/1920 στην οποία παραπέμπει το άρθρο 69 του Ν. 2725/1999, ορισμοί των εννοιών του συνδεδεμένου μέρους και της κυριαρχικής, σημαντικής ή ουσιώδους επιρροής συναντώνται και σε κανονιστικά κείμενα οργάνων αθλητικών οργανώσεων. Έτσι στον **«Κανονισμό Αδειοδότησης Συλλόγων της UEFA» (Club Licensing and Financial Fair Play Regulations), στο Παράρτημα Χ υπό F, ορίζονται τα ακόλουθα:** «Συνδεδεμένο μέρος, συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη και εύλογη αξία συναλλαγών συνδεδεμένου μέρους: 1. Συνδεδεμένο μέρος είναι ένα πρόσωπο ή οντότητα που σχετίζεται με την οντότητα που συντάσσει τις οικονομικές καταστάσεις («οντότητα αναφοράς»). Κατά την εξέταση κάθε πιθανής σχέσης συνδεδεμένων μερών, δίδεται προσοχή στην ουσία της σχέσης και όχι μόνο στη νομική μορφή. 2. Ένα άτομο ή ένα στενό μέλος

της οικογένειας αυτού του ατόμου (δηλ. εκείνα τα μέλη της οικογένειας τα οποία αναμένεται να επηρεάσουν ή να επηρεαστούν, από αυτό το πρόσωπο στις συναλλαγές του με την οντότητα, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών και της συζύγου ή της συμβίας αυτού, τα παιδιά της συζύγου ή της συμβίας αυτού, και εξαρτώμενα από αυτόν ή την σύζυγο ή συμβία αυτού) σχετίζεται με την οντότητα αναφοράς, β) έχει σημαντική επιρροή στην οντότητα αναφοράς, ή γ) είναι βασικό διοικητικό στέλεχος της οντότητας αναφοράς ή της μητρικής οντότητας αναφοράς.

3. Μια οντότητα σχετίζεται με μια οντότητα αναφοράς, αν συντρέχει κάποια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) Η οντότητα και η οντότητα αναφοράς είναι μέλη του ίδιου ομίλου (που σημαίνει ότι κάθε μητρική, θυγατρική και υπο-θυγατρική είναι συνδεδεμένη με τις άλλες), β) η οντότητα και η οντότητα αναφοράς ελέγχονται από κοινού ή επηρεάζονται σημαντικά από την ίδια διοίκηση ή από το ίδιο μέρος, γ) Η μια οντότητα επηρεάζει σημαντικά την άλλη οντότητα. Ως «σημαντική επιρροή» **σύμφωνα με τους «Ορισμούς» τους UEFA FFPR** χαρακτηρίζεται η δυνατότητα επιρροής αλλά όχι ελέγχου της οικονομικής πολιτικής και των αποφάσεων που αφορούν τη λειτουργία μιας οντότητας. Η «σημαντική επιρροή» μπορεί να αποκτάται μέσω κοινής ιδιοκτησίας, καταστατικής πρόβλεψης ή συμφωνητικού, δ) Μια οντότητα είναι συνεργάτης ή κοινοπραξία της άλλης οντότητας (ή συνεργάτης ή κοινοπραξία ενός μέλους ενός ομίλου του οποίου η άλλη οντότητα είναι μέλος), ε) Και οι δύο οντότητες είναι κοινοπραξίες του ίδιου τρίτου μέρους, στ) Μια οντότητα είναι κοινοπραξία μιας τρίτης οντότητας και η άλλη οντότητα είναι συνεργάτης της τρίτης οντότητας, ζ) η οντότητα ελέγχεται ή ελέγχεται από κοινού από άτομο που προσδιορίζεται στην παρ.2, η) Ένα άτομο που προσδιορίζεται στην παρ.2 (α) έχει σημαντική επιρροή στην οντότητα ή είναι βασικό στέλεχος διοίκησης της οντότητας (ή της μητρικής οντότητας), θ) Η οντότητα, ή κάθε μέλος ενός ομίλου στον οποίο ανήκει, παρέχει υπηρεσίες βασικών στελεχών διαχείρισης στην οντότητα αναφοράς». Αντίστοιχα, **σύμφωνα τόσο με το Εθνικό όσο και με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο ελέγχου συγκεντρώσεων επιχειρήσεων**, απόκτηση ελέγχου μιας επιχείρησης σε άλλη λαμβάνει χώρα όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου από: α) τη συγχώνευση δυο ή περισσότερων προηγουμένως ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή τμημάτων επιχειρήσεων ή β) την απόκτηση, από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μια τουλάχιστον επιχείρηση ή από μια ή περισσότερες επιχειρήσεις, άμεσα ή έμμεσα, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο, ελέγχου στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων (άρθρο 5 Ν. 3959/2011, άρθρο 3 παρ.1 Κανονισμού 139/2004).

Επιπλέον, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως από α) δικαιώματα κυριότητας ή χρήσης επί συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης ή β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης (άρθρο 3 παρ.2 Κανονισμού 139/2004. Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον έλεγχο συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2008/C 95/01 η Ανακοίνωση ερμηνεύει τον Κανονισμό 139/2004) δεν είναι αναγκαίο προκειμένου να υπάρχει έλεγχος, να αποδειχθεί ότι ο καθοριστικός επηρεασμός ασκείται πράγματι ή ότι θα ασκηθεί στο μέλλον. Επιπλέον, κατά την ίδια Ανακοίνωση, η δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού μιας επιχείρησης μπορεί να απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό, και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές πραγματικές ή νομικές συνθήκες. Επομένως, μια συγκέντρωση μπορεί να πραγματοποιηθεί σε νομική βάση ή de facto,

μπορεί να λάβει τη μορφή αποκλειστικού ή κοινού ελέγχου, και να εκτείνεται στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων.

Σκοπός των θεσπιζόμενων ρυθμίσεων στον Ν. 2725/1999 είναι να διασφαλισθεί πλήρως η διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των Α.Α.Ε. Ο εν λόγω σκοπός επιτυγχάνεται μέσω της κατοχύρωσης της ονομαστικοποίησης των μετοχών μέχρι φυσικού προσώπου, της θεσμοθέτησης για τα νομικά πρόσωπα «προληπτικού ελέγχου», καθώς τίθεται πλέον ως «προϋπόθεση απόκτησης μετοχών» από νομικό πρόσωπο η «προηγούμενη λήψη σχετικής άδειας» από την Ε.Ε.Α., και της θέσπισης «διαρκούς ελέγχου», με την επιβολή υποχρεώσεων ενημέρωσης για οποιαδήποτε μεταβολή. Στο πλαίσιο αυτό, η θεμελιώδης υποχρέωση υποβολής οποιασδήποτε συναλλαγής με αντικείμενο την απόκτηση μετοχών Α.Α.Ε. σε προληπτικό έλεγχο προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 69 του ν. 2725/1999.

Σύμφωνα με την πρώτη ανωτέρω ρύθμιση, πριν οποιαδήποτε μεταβίβαση μετοχών Α.Α.Ε. (άνω του 5% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με το άρθρο 69 Α του Ν. 2725/1999), το αποκτών νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου οφείλει να γνωστοποιήσει στην Ε.Ε.Α., για τη λήψη σχετικής άδειας, τη σκοπούμενη συναλλαγή και σειρά σχετικών πληροφοριών (και ιδίως πλήρη στοιχεία μελών/εταίρων, μέχρι φυσικού προσώπου μελών Δ.Σ., διαχειριστών και οργάνων διοίκησης, καθώς και σειρά άλλων στοιχείων που προσδιορίζονται στο άρθρο 69 α βάσει του ποσοστού των μετοχών που αποκτώνται). Η Ε.Ε.Α. χορηγεί τη σχετική άδεια, εφόσον δεν διαπιστώνεται παράβαση των διατάξεων του Ν. 2725/1999. Κατά ρητή πρόβλεψη του άρθρου 69 παρ.3, οποιαδήποτε μεταβίβαση μετοχών ΑΑΕ (άνω του 5% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με το άρθρο 69 Α του Ν. 2725/1999) πραγματοποιείται πριν τη χορήγηση από την Ε.Ε.Α. της εν λόγω άδειας είναι απολύτως άκυρη έναντι όλων. Συνεπώς, δυνάμει των ανωτέρω ρυθμίσεων, προβλέπεται υποχρέωση μη πραγματοποίησης της σκοπούμενης συναλλαγής μεταβίβασης μετοχών Α.Α.Ε. πριν τη λήψη σχετικής άδειας από την Ε.Ε.Α., οποιαδήποτε δε συναλλαγή μεταβίβασης μετοχών πραγματοποιείται κατά παραβίαση της εν λόγω διάταξη πρέπει να λογίζεται ως μη γενόμενη.

Επιπλέον της παραγράφου 3 του άρθρου 69, πλέγμα διατάξεων που ακολουθούν (παράγραφοι 4 έως 7) επιβάλλουν σειρά υποχρεώσεων στις Α.Α.Ε. οι μετοχές των οποίων μεταβιβάστηκαν, με την εξαίρεση της παραγράφου 6. Οι εν λόγω διατάξεις αποβλέπουν ομοίως στην εξυπηρέτηση του ανώτερου σκοπού της διαφάνειας του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των Α.Α.Ε. Λειτουργούν, επιπροσθέτως, και εν είδει μηχανισμού εντοπισμού τυχόν τετελεσμένων παραβάσεων των παραγράφων 1-3 του άρθρου 69 του Ν. 2725/1999, καθώς οι επιβαλλόμενες στις Α.Α.Ε. υποχρεώσεις ενημέρωσης ενεργοποιούνται κατόπιν τα απόκτησης των μετοχών και της εγγραφής του αποκτώντος στο Βιβλίο Μετοχών. Προβλέπονται δε προθεσμίες γνωστοποίησης ολίγων ημερών, ώστε ακόμα και εκ των υστέρων, σε κοντινό ωστόσο ακόμα χρόνο, η Ε.Ε.Α. να προβεί στους απαραίτητους ελέγχους προς διασφάλιση του προαναφερόμενου δημοσίου συμφέροντος. Ειδικά η παράγραφος 4 του άρθρου 69 επιβάλλει στις Α.Α.Ε. να γνωστοποιούν στην Ε.Ε.Α. κάθε απόκτηση μετοχών τους από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, μέσα σε δέκα ημέρες από τη σχετική εγγραφή στο Βιβλίο μετόχων τους. Πρόκειται για τυπική παράβαση για τη διαπίστωση της οποίας δεν απαιτείται η συνδρομή υπαιτιότητας. Στην περίπτωση της παρ. 3, η συνδρομή υπαιτιότητας συνιστά προϋπόθεση επιβολής στην Α.Α.Ε. της κύρωσης της αποβολής από το πρωτάθλημα, κατά την παράγραφο 12 του άρθρου 69 του Ν. 2725/1999.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του προαναφερόμενου Ν. 3057/2002 καθώς και του Ν. 4049/2012, σκοπός των θεσπιζόμενων ρυθμίσεων του άρθρου 69 περί πολυιδιοκτησίας είναι, επιπλέον της διασφάλισης της διαφάνειας του ιδιοκτησιακού

καθεστώτος των Α.Α.Ε., η καταπολέμηση «κάθε απόπειρας» πολυϊδιοκτησίας, μέσω της αυστηροποίησης των όρων και των προϋποθέσεων για την απόκτηση μετοχών και την άσκηση διοίκησης σε Α.Α.Ε. Για την εξυπηρέτηση του ανωτέρω σκοπού ο νομοθέτης εισήγαγε στο άρθρο 69 του Ν. 2725/1999 μια σειρά απόλυτων απαγορεύσεων. Όπως συνάγεται και από την αιτιολογική έκθεση του ν. 3057/2002 που αναφέρεται σε «κάθε απόπειρα πολυϊδιοκτησίας», αλλά και από το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 13 του άρθρου 69 που αναφέρεται σε «κάθε άλλη πράξη που άγει σε καταστρατήγηση» της απαγόρευσης της παραγράφου 9, σκοπός του νομοθέτη είναι να καταλαμβάνεται από το πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω απαγορεύσεων κάθε μορφή συναλλαγής ή πράξης ή συνδυασμός και των δυο που οδηγεί σε «πολυϊδιοκτησία». Και τούτο, όχι υπό την έννοια της απόκτησης ελέγχου (της απόκτησης της ιδιότητας του ιδιοκτήτη), αλλά υπό την έννοια της συμμετοχής ενός προσώπου με οποιονδήποτε τρόπο και με οποιονδήποτε μέσο στη διοίκηση δυο Α.Α.Ε. είτε αυτό λαμβάνει τη μορφή απόκτησης μετοχών, είτε απόκτησης δικαιωμάτων διοίκησης ή ανάληψης διευθυντικών καθηκόντων είτε με οποιονδήποτε άλλο διακανονισμό, ο οποίος άγει σε αποτελέσματα ισοδύναμα με το αποδοκιμαστέο από τη διάταξη αποτέλεσμα, έτσι ώστε να αποτρέπεται η καταστρατήγηση της σχετικής απαγόρευσης. Στο πλαίσιο αυτό, για τον σκοπό διαπίστωσης των προκείμενων παραβάσεων είναι αδιάφορο αν αποκτώνται μετοχές ή ο αριθμός των μετοχών που αποκτώνται και αν μέσω της εν λόγω απόκτησης επέρχεται μεταβολή στη διοίκηση και στον έλεγχο της Α.Α.Ε. Ομοίως, δεν εξετάζεται το εύρος των δικαιωμάτων διοίκησης που αποκτώνται ή αν υφίστανται άλλα πρόσωπα που, επίσης, κατέχουν δικαιώματα ελέγχου ή διοίκησης. Ούτε εξετάζεται, εξάλλου η συνδρομή ή μη υπαιτιότητας στο πρόσωπο του υποκειμένου της απαγόρευσης (τυπική παράβαση). Όπως προκύπτει από τη σχετική πρόβλεψη της παραγράφου 12, η συνδρομή υπαιτιότητας συνιστά προϋπόθεση διαπίστωσης των εν λόγω παραβάσεων. Πέραν των ανωτέρω περιπτώσεων, για την κατάφαση έμμεσης επιρροής η παράγραφος 9 του άρθρου 69 του Ν. 2725/1999 αρκείται και σε χαλαρότερους δεσμούς μεταξύ των εμμέσως αποκτώντων και των προσώπων δια μέσω των οποίων αυτοί αποκτούν μετοχές ή δικαιώματα διοίκησης. Έτσι, αρκεί η κατοχή ποσοστού 20% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρείας, ή η συμμετοχή στα όργανα διοίκησης ή εν γένει στη διαχείριση αυτή με οποιονδήποτε τρόπο, είτε η άσκηση κυριαρχικής επιρροής, ακόμα και εν απουσία οποιασδήποτε συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο. Η τελευταία αυτή υποπερίπτωση, που ομοιάζει με την περίπτωση ε της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν. 4308/2014, συστηματικά και τελεολογικά ερμηνευόμενη καταλαμβάνει τις περιπτώσεις εκείνες όπου, παρότι δεν υφίσταται μετοχική σχέση, υφιστάμενοι οικονομικοί ή/και διαρθρωτικοί δεσμοί παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης επιρροής στη διοίκηση και τη λειτουργία μιας εταιρείας. Ως τέτοιοι δεσμοί, όπως γίνεται δεκτό και υπό την προαναφερόμενη διάταξη του Ν. 4308/2014, θεωρούνται ιδίως οι σημαντικές μακροπρόθεσμες συμφωνίες εφοδιασμού με προμηθευτές ή πελάτες, όπως οι μακροχρόνιες μισθώσεις κρίσιμου παγίου περιουσιακού στοιχείου, οι σημαντικές μακροπρόθεσμες συμφωνίες παροχής πιστώσεων, τα κοινά μέλη Δ.Σ., οι οικογενειακοί δεσμοί, οι συμβάσεις ομολογιακών δανείων μετατρέψιμες σε μετοχές. Πρόκειται για καταστάσεις οικονομικής εξάρτησης, ή/και ενιαίας διεύθυνσης ή/και ανάπτυξης σχέσεων σύνδεσης/επιρροής στη βάση οικογενειακών δεσμών. Σε κάθε περίπτωση, κρίσιμο είναι να διαγνωσθεί η άσκηση πραγματικής επιρροής επί της Α.Α.Ε. Προς τούτο, συνεκτιμώνται σωρεία κριτηρίων, πέραν της μετοχικής σχέσης, με πρωτεύοντα αυτά των διαρθρωτικών και οικονομικών δεσμών, ενώ κατά την πρακτική της Ε.Ε.Α. για την κατάφαση «παρένθετου προσώπου» συνεκτιμώνται η συμπεριφορά και οι τοποθετήσεις των ίδιων των εμπλεκόμενων, η ουσιαστική ή μη συμμετοχή τους στα συλλογικά όργανα του αθλήματος, και τυχόν πανθομολογούμενη αντίληψη περί των συνθηκών ενασχόλησής τους με το άθλημα.

Κατά συνέπεια, οι ρυθμίσεις του άρθρου 69 θα πρέπει να ερμηνεύονται και εφαρμόζονται υπό το πρίσμα και των κανόνων του δικαίου ανταγωνισμού, σύμφωνα με τους οποίους για τη διάγνωση περίπτωσης πολυιδιοκτησίας δεν επιτρέπεται η ερμηνεία του κανόνα και η υπαγωγή να γίνεται φορμαλιστικά και δογματικά, αντίθετα, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ειδικό οικονομικό και νομικό πλαίσιο της κάθε υπόθεσης. Επισημαίνεται ότι ο νομοθέτης του άρθρου 69 Ν. 2725/1999 στην προσπάθειά του να αποτρέψει κάθε απόπειρα πολυιδιοκτησίας στον χώρο των Α.Α.Ε. έχει εκφραστεί κατά τον ευρύτερο δυνατό τρόπο. Έτσι, όχι μόνο έχει ρυθμίσει πέραν της άμεσης, την έμμεση απόκτηση μετοχών ή δικαιωμάτων διοίκησης ή διευθυντικών δικαιωμάτων, αλλά και έχει καταστήσει σαφές ότι η έμμεση συμμετοχή μπορεί να πάρει διάφορες μορφές, από τις οποίες δεν θέλει να αποκλείσει καμιά. Έτσι, τονίζει μεν την απόκτηση τέτοιων δικαιωμάτων δια παρένθετων προσώπων, διευκρινίζει όμως στο εδ. 1 ότι η αναφορά αυτή είναι απλώς ενδεικτική με την προσθήκη της λέξης «ιδίως δια παρένθετων προσώπων» (να αποκτούν αμέσως ή εμμέσως, όπως δια παρένθετων προσώπων, μετοχές ή δικαιώματα διοίκησης ή να αναλαμβάνουν διευθυντικά καθήκοντα άλλης Α.Α.Ε.). Ο ενδεικτικός χαρακτήρας των περιπτώσεων έμμεσης συμμετοχής επιβεβαιώνεται και από το γεγονός, ότι στο εδ. 2 της παρ. 9 ως απαγορευμένη απόκτηση έμμεσης συμμετοχής «...θεωρείται και αυτή που επιτυγχάνεται μέσω άλλου νομικού προσώπου ή εταιρείας...». Περαιτέρω, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 69 εμπίπτουν και έννομες σχέσεις που δεν ερείδονται σε εταιρική συμμετοχή. Έτσι το άρθρο 69 καταλαμβάνει και περιπτώσεις σύνδεσης που προκύπτει από λοιπές μη μετοχικές σχέσεις (από τις οποίες ενδέχεται να προκύπτει το αναφερόμενο στην παρ. 9 του άρθρου 69 δικαίωμα διοίκησης), όπως, ενδεικτικά, μια σύμβαση πίστωσης, σύμβαση ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, μια σχέση μακροχρόνιας μίσθωσης κρίσιμου παγίου και άλλες ανάλογες καταστάσεις, ιδίως αν αυτές συνδυάζονται με διοικητικούς διαρθρωτικούς δεσμούς (όπως ιδίως ίδια μέλη στα διοικητικά συμβούλια). Ο εκ των προτέρων αποκλεισμός τέτοιων περιπτώσεων δεν γίνεται δεκτός σύμφωνα με το γράμμα και το πνεύμα των διατάξεων, κριτήριο δε για το αν νομικές ή πραγματικές σχέσεις μεταξύ Α.Α.Ε., ή παρένθετων αυτών προσώπων, θεμελιώνουν απαγορευμένη σχέση πολυιδιοκτησίας μεταξύ αυτών, είναι το αν οι εν λόγω σχέσεις θεμελιώνουν δικαίωμα διοίκησης ή κυριαρχικής επιρροής της μιας έναντι της άλλης. Στοιχείο που θεμελιώνει δικαίωμα διοίκησης ή κυριαρχικής επιρροής μιας Α.Α.Ε. έναντι άλλης είναι σε κάθε περίπτωση ο έλεγχος του Δ.Σ. της μιας από μέλη του Δ.Σ. της άλλης, ή παρένθετα πρόσωπα, νομικά ή φυσικά, χωρίς να απαιτείται απόλυτη ταύτιση των μελών αυτών, όπως επίσης και σε περιπτώσεις ελέγχου Δ.Σ. Α.Α.Ε. από μετόχους άλλης ή παρένθετους αυτών. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία που αφορούν τους οργανωτικούς, οικονομικούς και νομικούς δεσμούς μεταξύ των Α.Α.Ε. ή των παρένθετων αυτών προσώπων. Συνεπώς, η -έτσι αποκαλούμενη- απαγόρευση πολυιδιοκτησίας, υποχρεωτικά ερμηνεύεται γραμματικά και τελεολογικά, με τρόπο ώστε να καταλαμβάνει πέραν της άμεσης εταιρικής/μετοχικής συμμετοχής και την με οποιονδήποτε τρόπο (έμμεσο, *de facto* κ.ο.κ.) άσκηση επιρροής στη διοίκηση και λειτουργία μιας άλλης Α.Α.Ε. η οποία δημιουργεί ακόμα και την υποψία "διαπλεκόμενων περιουσιακών συμφερόντων και τη δημιουργία κοινών πόλων επιρροής ανάμεσα σε περισσότερες της μιας Α.Α.Ε." (Τέλλης, ΕΕμπΔ 2004, 263), πολλώ δε μάλλον απόπειρα επίτευξης τέτοιων.

Αυτή η απαγορευμένη δυνατότητα συμμετοχής/επιρροής στη διοίκηση ή λειτουργία δεν απαιτείται για τις ανάγκες εφαρμογής του άρθρου 69 παρ.9 να ισοδυναμεί απαραίτητα με τη δυνατότητα για άσκηση ελέγχου, υπό την έννοια του ελέγχου στο εταιρικό δίκαιο, αποτελώντας κατ' ουσία ευρύτερη έννοια η οποία καταλαμβάνει ακόμα και τις περιπτώσεις απόπειρας συμμετοχής/επιρροής, όπως προκύπτει και από

το γράμμα της αιτιολογικής έκθεσης του Ν.2725/1999. Όπως δε έχει κριθεί με απόφαση της αυτής Επιτροπής (Ε.Ε.Α. Απόσπασμα Πρακτικού της 2ας Ιουλίου 2015 επί της προσφυγής-καταγγελίας της ΠΑΕ Γ.Σ. ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ κατά της ΠΑΕ Α.Ο. ΚΑΣΣΙΟΠΗ):

"Η χρησιμοποίηση άλλων, παρένθετων, προσώπων ή τεχνασμάτων ή εικονικών συμφωνιών ή αντεγγράφων ή εν γένει οποιονδήποτε άλλων μεθοδεύσεων που έχουν ως αποτέλεσμα την απόκρυψη του αληθούς προσώπου του μετόχου συνιστά βαρύτατη παραβίαση των σχετικών διατάξεων του νόμου, αφού σκοπεί ευθέως στην καταστρατήγηση των σκοπών του και βεβαίως, δεν μπορεί να γίνει ανεκτή".

Συνεπώς οι κανόνες αυτοί υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και επιχειρούν να θωρακίσουν τη διαφάνεια και τον υγιή ανταγωνισμό στον χώρο του επαγγελματικού ποδοσφαίρου, ο οποίος προφανώς και τίθεται σε διακινδύνευση, εφόσον ήταν δυνατή, όπως στο κοινό δίκαιο της Α.Ε., η άμεση ή έμμεση συμμετοχή ενός φυσικού ή νομικού προσώπου στη διοίκηση ή στη λειτουργία μιας άλλης Α.Α.Ε. Και τούτο διότι εφόσον αυτό επιτρεπόταν, δηλαδή η άμεση ή έμμεση συμμετοχή σε μια άλλη Α.Α.Ε. ενός φυσικού ή νομικού προσώπου, τότε η σύγκρουση συμφερόντων και ο κίνδυνος χειραγώγησης της σχετικής αγοράς του επαγγελματικού ποδοσφαίρου θα ήταν πασιφανής, με κίνδυνο και για την αξιοπιστία των τυχρών παιγνίων που συνδέονται με αθλητικό στοιχηματισμό. Δεν θα πρέπει επίσης να παραγνωρίζεται η λαοφιλία του ποδοσφαίρου και οι επιπτώσεις στον κοινωνικό ιστό τυχόν φαινομένων κάλυψης φαινομένων πολυιδιοκτησίας, τόσο σε επίπεδο έξαρσης φαινομένων αθλητικής βίας όσο και σε επίπεδο απαξίωσης του αθλήματος καθ' εαυτού. Στο προστατευτικό πεδίο της εν λόγω πρόβλεψης ερείδεται και ο χαρακτηρισμός της εν λόγω παράβασης ως βαρείας αλλά και η ανάγκη του νομοθέτη πρόβλεψης της συνέπειας της αποβολής από το πρωτάθλημα ευθέως στον νόμο. Σύμφωνα με το Παράρτημα Α (Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού/Πόρισμα Ελέγχου/Ποινές) του Πειθαρχικού Κώδικα (Αύγουστος 2019) της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας:

1. Σε περίπτωση μη χορήγησης ή ανάκλησης του πιστοποιητικού «τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο», της παρ. 3 του άρθρου 77Α του ν. 2725/1999, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, που εκδίδεται από την Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού (Ε.Ε.Α.), η τελευταία εκδίδει πόρισμα ελέγχου πλήρως αιτιολογημένο και το διαβιβάζει στην Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία. Η Ε.Π.Ο. στην συνέχεια το διαβιβάζει στην αρμόδια πειθαρχική επιτροπή της Διοργανώτριας Ένωσης, η οποία με βάση το ως άνω πόρισμα, το οποίο ελέγχεται ως προς την ουσιαστική του βασιμότητα στην ανοιγόμενη ενώπιον της πειθαρχική δίκη, επιβάλλει στην υπαίτια ΠΑΕ τις παρακάτω ποινές:

α) Εάν η παράβαση χαρακτηρίζεται από το πόρισμα ελέγχου ως βαρεία, με ποινή υποβιβασμού από μια κατηγορία έως και την αποβολή από τα επαγγελματικά πρωταθλήματα. Ως βαρεία χαρακτηρίζεται κάθε παράβαση που αφορά την προέλευση των πόρων των μετόχων και των εταιρειών, που συνεισφέρουν για τη δραστηριότητα των Π.Α.Ε., καθώς και κάθε παράβαση, που αφορά στη νομιμότητα της διοίκησης και του μετοχολογίου των Π.Α.Ε. Στην περίπτωση κατά την οποία στη διοίκηση ή στο μετοχολόγιο Π.Α.Ε. μετέχουν πρόσωπα, που έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα για την τέλεση κακούργηματος ή εγκλήματος *dopping* ή έχουν καταδικαστεί για έγκλημα βίας σε αθλητικούς χώρους ή δωροδοκίας ή άλλο έγκλημα σχετιζόμενο με την προσυνεννόηση αποτελέσματος αγώνα σε ποινή ανώτερη του ενός (1) έτους φυλάκισης, επιβάλλεται υποχρεωτικά η ποινή αποκλεισμού της Π.Α.Ε., στην οποία μετέχουν, από όλα τα επαγγελματικά πρωταθλήματα.

β) Εάν η παράβαση χαρακτηρίζεται από το πόρισμα ελέγχου ως σοβαρή, με ποινή αφαίρεσης δέκα (10) βαθμών έως τον υποβιβασμό κατά μία κατηγορία. Ως σοβαρή χαρακτηρίζεται κάθε παράβαση που αφορά ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς για ποσά άνω των διακοσίων (200.000) ευρώ.

γ) Εάν η παράβαση χαρακτηρίζεται από το πόρισμα ελέγχου ως απλή, με ποινή αφαίρεσης ενός (1) έως δέκα (10) βαθμών. Ως απλή χαρακτηρίζεται κάθε παράβαση που αφορά ληξιπρόθεσμες οφειλές 52 προς το δημόσιο και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς για ποσά κάτω των διακοσίων (200.000) ευρώ.